62-F2 GUJERATI EXPLANATIONS

62V062 F2

હવે <u>સંસ્કાર</u> એટલે શું તે જોઈએ. સંસ્કાર એટલે નીરાકાર છાપ (Formless impressions). ઇનસાનના પ્રત્યેક વિચાર, વાચા અને વર્તન સંસ્કાર પેદા કરે છે — સારાના સારા ને ખરાબના ખરાબ. વિચારના સંસ્કાર સૌથી હલકા (light) હોય છે; વાચા અને શબ્દના તેથી વધુ ઘટ્ટ અને વજનદાર thick હોય છે ને વર્તન યાને કરણીના સંસ્કાર સર્વથી વધુ જોરાવર strongest thickest હોય છે. સઘળા સંસ્કારનો અંતર નાશ થયા સિવાય સર્વોત્તમ સ્થિતિ (God-realization) એ પહોંચાતુ નથી. વધુ ખુલ્લા શબ્દોમાં સમજાવતાં સંસ્કાર તેજ કર્મ-કરણીના ફળ.

હવે બાબા સાહેબના બોલોમાં જોઈએ તો —

"આગલા સંસ્કાર આ જીંદગી દરમ્યાન સારાં કર્તવ્યથી કપાયા તો બીજા નવા-જીંદગીની મોહ માયા લોભ લાલચને લીધે બંધાયા. એટલે સંસ્કાર તો રહ્યાજ. પણ પહેલાં કરતાં જુદા પ્રકારના, તેથી જુદું શરીર વગેરે."

યાને કે ઇનસાન જે જન્મ લે છે તે સંસ્કાર અને કરણીને આધારેજ. અમુક કોમ, યા દેશ, યા ન્યાત યા જાતમાં જન્મ લેવું પણ એજ કરણીને આધીન રહે છે. હવે સંસ્કાર પણ સારા-નરસા કરણી પ્રમાણે રહે છે એટલે સારા સંસ્કાર બુરાને કાપે છે ને બુરા સારાને કાપે છે. હવે આગલા જીંદગીના જે કર્મો (સંસ્કાર)ને આધારે આ જન્મ મળ્યો અને દેહ ધારણ કર્યો તે સંસ્કાર આ જીંદગીના કર્તવ્યોથી કપાય છે યા વધે છે. ગમે તે થાય - વધે યા ઘટે - પણ સંસ્કાર તો ઉભા થાય છે-જ, કારણ આગલા સંસ્કારને તોડવા આ જીંદગીમાં નવી કરણી કરી ને તે આગલા તો નાશ થયા પણ પેલા નવી કરણીના <u>નવા</u> ઉભા તો થયાજ. કારણ કે તે જીંદગી દરમ્યાન ઇનસાન લોભ-મોહ-મદ વગેરે માયાનો જ બસ-વશ રહેલો છે. પણ તે નીરાળા, જુદાજ પ્રકારના હોવાથી હવે પછીનુ શરીર જે બંધાય તે હાલના આગલા સંસ્કારને આધારે બંધાયેલા શરીર કરતાં જુદું-જ રહે છે, એ સહેલ સમજી શકાય છે. એમ જીંદગીનું

62V063

તેના સંગ શોધો અને સાંધો. તેને "જુ"ની માફક વળગી રહો. અને તે તમને આ માયાના જીસમાંથી અંકે દીન છોડાવશે. પણ તે આગમ્ય તમારે તેનો પગની ચંપલની માફક વળગી રહેવું. દીને પગમાં ઘાલેલી ચંપલ (યા જોડા કંઈલી) જ્યાં પગ જાય છે ત્યાં તે સાથે ને સાથે જ રહે છે. તેનાથી પોતે છૂટા પડી જાય નહીં. આ રાજાના મહેલના મખમલી ગાલીચા પર ના ચાલે છે તો ત્યાં સાથે રહે છે તેમ જ્યારે આંગણામાં — ગંદા મારા નર્કમાં — પગ વડે પસાર થવું પડે ત્યારે પણ નર્કમાં સાથે જ રહી, ખુદ નર્કમાં ડુબાવા પણ જાય છે. તો પણ પુકાર કરતું કે અરે આ મને નર્કમાં ક્યાં ઉઠી આવ્યો. તેમ જ મિસાલ ગુરૂનો સાથ દેહ જ્યાં લઈ જાય ત્યાં, જ્યાં ફરે ત્યાં ન છોડે તેમ કરનારનું સખત કસોટી બાદ સાબૂત, તે ગુરૂ — જે પોતે પૂરી તાબેદારી — કરે છે: પણ તે આગમ્ય બહુ સખત, અસહ્ય કસોટી કરે છે. કારણ જેમ માલ (કામ) સારો તેમ કિંમત પણ વધારે, તેમ અરે જો જીવતો — મુક્તિ, સાચું — તે સાધક ઉજાળનાર છે તો અમૂલ્ય, જેટીમતી હોવે, તેનું મૂલ, કિંમત પણ તેટલાં મોંઘી — આપવા પડે છે — યાને ઘણી આકરી કસોટીના કસમાંથી પસાર થઈને જ હીર પડવા લાયક મુક્તિ મેળવાય છે: તેઓને તે બહુ કઠિન મળે છે, કારણ કે આવી સખત કસોટીમાં પસાર થવા તૈયાર થનાર વિરલા જ જૂજ કોઈ ડરપોક તો નીકળે છે, ને નીકળનારાઓ જાણકારો માંથી જો જૂજ જૂના સબર વર રહી રહી, કસોટીમાંથી પસાર થઈ શકે છે.

સંસ્કારના પુરેપુરો નાશ થતા નથી ત્યાં સુધી જન્મ-મરણના ફેરા ચાલ્યા જ કરે છે, ને ચોર્યાશીનુ ચક્કર જે કહેવાય છે તે આજ ચોર્યાશી લાખ જન્મ-મરણના ચક્કરને માટે કહેવાય છે. એ ચોર્યાશી લક્ષના ફેરા માંથી મુક્તી મેળવ્યા સિવાય સંપુર્ણ જ્ઞાન અને અનુભવ યા ઇશ્વર-પ્રાપ્તી થઇ શકતી નથી, તેમ એ મુક્તી પણ સહેલ મળતી નથી.

આ ચંપલનો દાખલો લેવ, અને તે ઉપરથી માયાનાં (સંસ્કાર) ખેલ સમજો. ઉપરનુ ચામડું, ખીલી જે આંગળાઓમાં ભેરવાઇ રહેલી છે, તે માયા (સંસ્કાર) છે ને પગને શરીર સમજો. જ્યાંસુધી ખીલી પગમાંજ ભેરવાઇને વળગી રહેલી છે ત્યાંસુધી ચંપલ પગ જાય ત્યાં સાથેજ ઘસડાય છે. તે ખીલી દુર નહિ ત્યાંસુધી સંબંધ છુટતો નથી. તેમ જ્યાંસુધી માયા શરીરને વળગેલી છે ત્યાંસુધી જીવ પણ તેનેજ વળગી રહે છે. તે (માયા) એકવાર છુટી ગઇ યા મારી ગઇ તો પછી તુરત જીવ તેનાથી અલગ થઇ પોતાનો માર્ગ — (realization ઇશ્વર-પ્રાપ્તી તરફ) લે છે. તેથી માયા ને મારી હટાવો. એટલે માયાના અનુયાયીઓ કામ-ક્રોધ લોભ-મોહ-મદ-મત્સર વગેરેથી તદ્દન દુર અને અલગા રહેવાના પ્રયત્ન કરશો, તોજ મુક્તી માર્ગ તરફ આગળ વધી શકશો. નહિ તો એ માયાનુ જીવન તમને જન્મ-મરણના ચોર્યાશી ફેરાઓમાં ભટકાવી રાખશે. તેટલા તમો મુક્તીથી દુર રહેવા પામશો. દુનિયાને સ્વપ્ન સમજી ચાલશો તોજ આ માયાના જીવનથી મુક્ત થવા પામશો. ને માયાના સમજી શકે છે તે મુક્તીના માર્ગ તરફ આગળ વધવા પામે છે.

પણ ત્યારે એ માયાથી દુર થવુ કેમ? ને આપણને વળગેલી ચોટેલી છે તેનાથી છુટવું કેમ? તે બહુ મુશ્કેલ છે — જલ્દી નથી કોશીશે કરી શકાય છે. તેથી આ જાલિમ જોરાવર જંજીરમાંથી, તમારી કોશીશે તમારા હાથે છુટાતુ નથી. તે માટે કોઇ જોરાવર તાકાતવાન છોડાવનાર જોઇએ, જે પોતે એ જંજીરની જકડમાંથી છુટી ગએલા હોય. અને તે એક realized પૂર્ણ જ્ઞાની ગુરૂ (Master) છે. તેવા એક પૂર્ણ જ્ઞાની સદ્ગુરૂના પગ પકડ

62V066

5 - 4 - 26

દુન્યા — એક સ્વપનુ

આજ રોજે અત્રેની શાળાનો એક છોકરો, જે દિવસોની ભયંકર તાવની બીમારી અને જોખમભરી (hopeless) હાલતમાંથી સાજો થયો, તેની ખુશાલીમાં અત્રેની ડીસ્પેન્સરીના ડૉક્ટર ફરફ[illegible] પોતાના મકાનમાં એક પારટી આપી જેમાં શ્રી બાબા સાહેબને તેમજ સર્વ મંડળીને આમંત્રણ કરવામાં આવ્યું. આ છોકરાને તેની તદન નાજુક અને સ્તેવરની સ્થિતિમાંથી રાત દિવસની ભારે ટીકાની મહેનત કરી ઉગારનાર ડાક્ટરને બાબા સાહેબ તરફથી ~~બે~~ આંટીનો એક સુંદર ફ્લાવર પોટ ભેટ આપવામાં આવ્યો હતો, ~~તેમજ~~ તેમજ તેના એસીસ્ટંટોને પણ રેશમી રૂમાલની શ્રી બાબા તરફથી તથા આશીષસહિત નવાજેશ થઈ હતી. એ પ્રસંગે મંડળી સમક્ષ બાબા સાહેબે એક રૂપક-પણ નાનુંવાળો ઉપદેશ આપ્યો, જે તમો ટેબલ રજુ કર્યે છીયે

~~એક~~ છોકરો ગંભીર બીમારીમાંથી સાજો થયો તેની ખુશાલીમાં આજે તમોએ એક પારટી કરી. કાં? એક જોખમભરી માંદગીમાંથી એક જીવ ઉગર્યો તેથી. દુન્યાના લોકોનો એ એક રવેયા (સ્વભાવ) છે કે પોતાના કોઈપણ સગા, દોસ્ત-આશનાવ યા કોઈબી વહાલું આવા કોઈ (કઠણ-જીવાતના) બીકર મામલામાંથી પસાર થઈ સલામત સ્થિતીએ પહોંચે છે ત્યારે સર્વને ખુશાલી બરપા થાય છે, ને તે ખુશાલી દર્શાવવા તેઓ આવી રીતે કોઈ પારટીયા મેળાવડો જમાવે છે, ખાઈ-પી, રમી-ખેલી ભલા દુવા દઈથી સર્વ વિદાય થાય છે. (કારણ) ઈનસાન આ જગત અને આ જીંદગી (બંનેને) બહુ વહાલાં ગણી બંનેને સહુથી મોટી અગત્યતા આપે છે. બસ કોઈબીકરીને ઈનસાન

"જાયેગા નર તો બસાયેગા ઘર" ઈનસાન

62V067

આગળ વધેલા નથી, ને [મોટે ભાગે] વધવા માગતા એ નથી. તેમાં ખાસ કરી કેળવણી અને ~~કુ~~
આચાર-વિચારના ધુરંધરોના [વીસમા સદીના] સૈકાના સુધરેલા જમાનામાં તો "અક્કલમાં નહિ ઉતરે
એ વાત માનીએ શા આધારે" એવી તકરાર-આગળ કરવામાં આવે છે, અને
[કોઈ ગુરૂ યા જ્ઞાની સાધુ-સંત પ્રત્યેની] જે આ રીતે [અંધ] શ્રધ્ધાથી આ વાતને કબુલ કરે છે તેમને "અક્કલહીણા"ની ઉપમા આપી
દમ કાઢે છે. પોતાની અક્કલનું જોઈએ તે કરતાં વધારે ઊંડે ઉતરવાનું જાડું માં
કરવાનું આ ગંભીર પરીણામ છે. કારણ [મનના] ~~ક~~ સાધન વડે તે પોતે અક્કલ કરી
અક્કલ ઉત્પન્ન કરી શકે છે, તે મન હદવાળું (limited) હોવાના કારણે, તેની
પેલેપાર (beyond) જે અણહદ મન (Unlimited Mind) છે, તેનું તેને
ભાન નથી! તે ભાન થવા માટે જેઓ એ [ઉચ્ચ] સ્થિતીએ પહોંચી ગયા
[અને અનુભવ] જ્ઞાન પ્રાપ્ત કરી ચુકેલા હોય એવા પૂર્ણ જ્ઞાની અને અનુભવી વ્યક્તિઓ
(Perfect Masters)ના [જાત] સંગત અનુભવથી ઉચ્ચારેલા વચનો અને ઉપદેશો પર
લક્ષ આપવું જોઈએ, યાને જ્ઞાનીઓના જ્ઞાન અને અનુભવીઓના અનુભવનો
અનુભવ લેવા લેવો જોઈએ. તે માટે પોતાનું કમીનાપણું કબુલ કરી એવા જ્ઞાનીઓનું
વડપણ સ્વીકારવું જોઈએ, યાને નમનતાઈનું નીચાણ કબુલ કરીને પછીજ મોટાઈના ઉચાણ

62V068

(અનંત સુખોથી)
~~દુનિયાના લોકોને~~ જન્નતના, આવા સારી ભાળ સહિત, સાંભળીને દોઝખના આમ છે દુઃખોના

આવાં ભયાનક સતતારથી દુનિયાના લોકોને બહીક દૂર રહી નેકીથી ચાલવાને

(ભલા નિમિત્તે) ~~[illegible]~~ અગાઉના જ્ઞાનીઓએ આવાં સરસ્વતી વર્ણનો

ઉપદેશ આપવા ખાતર ~~[illegible]~~ સર્વ કલ્પના જ છે, એટલે તેને ખરાં માની તે પરથ મેહર

કર્યા હોય. પ્રભુએ

બાંધી અટકી બેસવામાં ગંભીર ગફલતી છે. મતલબ — જન્નતના ગમે એવા

~~[illegible]~~ આનંદદાયક અનુભવો ~~[illegible]~~ પણ હજારો વરસો વરે મેળવવા છતાં

(સારા કર્મો થી)
ને જન્નતના સુખોને પણ ખુદા યા ખુદા-શનાસીના માર્ગથી આટલો ભી

(જન્નત વગેરે નો)
સંબંધ નથી. આને તું ભૂલભરી માન્યતાઓ દુનિયાના લોકો ધરીને બેઠા છે કે

જન્નતમાં ગયા કે પરવારી ગયા, બસ ત્યાં બાગ અનંત કાળ ~~[illegible]~~ આમન-ચમન

પછી રહેવાનું ને ખુદાવન્દની ~~[illegible]~~ ફરવાનું યા તેમના સાથે વાતો કર્યા કરવાની

(ઇનસાનના મરણ-જીવનાં ફેરાની)
આ માન્યતા સર્વથા ભૂલભરી ~~છે~~ ને તે નેચરલ નહીં સુંદર એટલું સારું છે

રૂહમાં — જન્નત યા દોઝખ કાંઈ સફરની મંઝિલ યા અંત નથી. આ

જન્નત યા દોઝખ ~~[illegible]~~ એક હાલત (~~State~~) એક રહીની, એક

અવસ્થા (State) ને દરમ્યાન તે પોતાની જીંદગીમાં કરેલાં કર્મોના સારા

મોંઘો અનુભવ ઉપર કહ્યું તેમ સૂક્ષ્મ અવસ્થામાં લઈ રહે છે — સ્વર્ગમાં સારા

આનંદદાયક અનુભવ, નર્ક (દોઝખ)માં દુખભર્યો અનુભવ. તે પુરા થતાં તો ફરી જન્મ

લેવાનો છે (આ સ્વર્ગ નર્કના અનુભવ ઓન મુદત વગેરે આગળ સમજાવવામાં આવશે)

[illegible]

62V069

જગતનો અનુભવ લે છે, — ખાવા-પીવા, ફરવા-હરવા, ગમ-ગુસ્સો, યા સુખ યા દુઃખ — તે સર્વ સૂક્ષ્મ શરીરથી લઈ રહે છે.
તપસ્વી યોગમુનિઓ વી.
તેજ પ્રમાણે (૪) માં યાને યોગ અવસ્થામાં જ્યારે તપ-જપ યા પ્રાણાયામ વગેરેથી જે સૂક્ષ્મ જગતનો અનુભવ
મેળવે છે તે પણ આ સૂક્ષ્મ શરીરથીજ. યોગ-અવસ્થામાં જેવું એટલે જ સ્થૂળ શરીરનું તદ્દન વગર ઉચ્ચ અવસ્થાએ એને
૨ અને ૪
ભાન છોડવું. ફરક આ બેન સ્વપ્ન અવસ્થા વચ્ચે એટલો કે (૪) ઉચ્ચ સ્વપ્ન અવસ્થાના અનુભવ
તે પોતાની ઇચ્છાથી, પુર હુશ્યારીથી લઈ રહે છે ને તે પોતે જાણે છે કે આ ~~[illegible]~~ તપ-જપ યા
પ્રાણાયામ વી. કરી રહ્યો છું, અમુક અનુભવ મેળવી રહ્યો છું, ~~અનુભવ~~ જ્યારે નીચલી (૨) સ્વપ્ન અવસ્થાને
નીચલી અવસ્થાએ તો તે તો
તે ઊંઘમાં લઈ રહ્યો છે, એટલે તેનું તેને ભાન નથી કે હું આ ઊંઘમાં સ્વપ્નું જોઈ રહ્યો છું. તે તો તે
અનુભવને તદ્દન વગર જાગૃત માની લે છે, ને જાગૃત થતાંજ તેને ભાન થાય છે કે "અરે [illegible] તો
૨-૪
સ્વપ્નું હતું!" (૫) ઉપરાંત — આ બેન સ્થિતી વચ્ચે બીજો એક મોટો તફાવત એ છે કે
સ્વપ્ન
ઇન્સાન યાને સંપૂર્ણ આત્માએ ફક્ત નીચલી (૨) વાળી હાલતનોજ અનુભવ લઈ શકે છે. એક
પૂર્ણ realized - Perfect આત્મા એ સ્થિતીમાં આવે નહિ — કારણ તે તો હમેશાં જાગૃત
ઇન્સાન
રહી ગયા છે. એટલે તે જેને ~~[illegible]~~ જાગૃત અવસ્થા કહે છે તે અવસ્થામાં સ્થૂળ જગતનો
અનુભવ તો લે છેજ પણ જ્યારે ઊંઘમાં પડ્યો પણ દીસે છે ત્યારે તે ઇન્સાનની સાધારણ
ઊંઘની નીચલી સ્વપ્ન અવસ્થા (૨)માં નહિ પણ ઉચ્ચ સ્વપ્ન અવસ્થા (૪) માંજ રહે છે —
સ્થૂળ તેમજ
લોકોને ઊંઘમાં પણ તે જાગૃત છે ને સૂક્ષ્મ જગતનો અનુભવ લઈ રહે છે. મતલબ તેનું
લાંબા વખતથી
તે સ્થૂળ શરીર ભલે એમ ઊંઘમાં પડેલું હોય તેમ દીસે છે જેમાં તે લોકોને તો જાગૃત
નિરનિરાળા અનુભવો મેળવી રહ્યો છે — કંઈ કામગીરી કરી રહ્યો
છે — ને સૂક્ષ્મ શરીરથી

બહેસ્ત-દોજખ પણ સુક્ષ્મ જગાનો છે

વળી ઇનસાનના મરણ બાદ તેના જે સુખ દુખ ઇન બહેસ્ત-દોજખ વિગેરેમા અમલ
અનુભવે છે તે પણ સુક્ષ્મ અવસ્થામા છે, એટલે ઉપર કહ્યું તેમ ઇનસાન જેમ
જાગૃત અવસ્થા કરે છે તે (૩) સિવાય બાકી બધી અવસ્થા (૧-૨-૪-૫)નો અનુભવ લેવો
સુક્ષ્મ શરીરથી થાય છે. એ સબબે ઇનસાનનુ મરણ પણ એક જાતની ઉંઘ જ છે,
તે સુક્ષ્મ શરીર મારફતે બહેસ્ત-દોજખનો અનુભવ લઇ રહે છે. અને
જે દરમ્યાન તે સુક્ષ્મ શરીર સ્થુળ
થાક બાદ તેમાંથી જાગૃત થતાં ... શરીર છુટું કરી બાકી સ્થુળ શરીર
ધારણ કરે છે. નવો જન્મ લે છે ફરી એકવાર જન્મ-મરણના ફેરા શરૂ કરે છે.
કઇ રીતે? ——— સંસ્કારથી યાને કર્મના કાયદાથી? આપણે તે આગળ જોઇશું

આ સંસ્કાર અને કેરણના કાયદાની સમજ લઇએ તે આગમચ બહેસ્ત-દોજખ
વિગેરે માટે બે બોલ ખુલ્લા સમજાવવાની જરૂર છે, કારણ એ વિષે આજે દુન્યામા મોટે
ભાગ બહુ ભુલ ભરેલા ખ્યાલો ફેલાયેલા છે. ધર્મના નામથી ... વાર્તામાં
આવે છે તે મુજબ બહેસ્ત યા દોજખ ઇનસાનના મરણ બાદ સુખ-દુખના
અનુભવો મેળવવા કોઇ મુકરર કરી મુકેલી સારી-નરસી જગા યા બાધકામો નથી.
ઇન બહેસ્ત કોઇ ખુદાની ... ફક્ત સારા માણસો માટે બનાવી રાખેલી અયશ-આરામ
યા આનંદ સુખની જગા નથી, તેમ દોજખ પણ ફક્ત ખરાબ માણસો માટે
જોડી રાખેલા ઉંડા ખાડામાં ... કોઇ અંધારી ઓરડી નથી. બલ્કે ...

જીવાત્માની જુદી જુદી અવસ્થા

(3) જો બહેશત દોઝખ બી સ્વપ્નું જ છે
તો પછી દુન્યા ને જીંદગીની શી બીસાદ ?
ગણત્રી

આ બાબદની સમજણ આપવા માટે બાબા સાહેબ નીચલી જુદીજુદી હાલતોને ખ્યાલ આપતા fig સમજાવે છે

ગાઢ ઉંઘની અવસ્થા	= કંઈજ ખબર નહિ (Nothing)		5
			4
સારા સ્વપ્નની "	= બહેશ્ત, વૈકુંઠ, કૈલાસ વગેરેના અનુભવ		3
ખરાબ " "	= દોઝખ, નર્ક	" "	2
જાગ્રત "	= {ન બહેશ્ત ન દોઝખ એ / આને સર્વ સ્વપ્નું	"	1

Super-conscious	સદ્ગુરૂ
Sub-Super-Conscious	યોગી
Conscious	માનવ (જાગ્રત)
Sub-conscious	માનવ (સ્વપ્ન)
Unconscious	"

Re...
માનવ Unrealized (બીનસાક્ષાત્કાર)

(અહીં - બાજુ fig)

આ સઘળી જુદી જુદી અવસ્થાઓમાં અને જીવાત્માને નીરનીરાળા અનુભવો મળે છે, પરંતુ આ સર્વ અવસ્થા દરમ્યાન Subtle body સૂક્ષ્મ શરીર તો કાયમ રહે છે. ફક્ત સ્થૂળ શરીર Gross body મા ફેરફાર થાય છે, યાને ઇનસાન પોતાની માની લીધેલી જાગૃત હાલતમાં જે સ્થૂળ જગતના અનુભવ લઈ રહ્યો છે, તેટલો અને તેજ અનુભવ સ્થૂળ શરીરથી, બાકી સર્વ અનુભવ ૧-૨-૪-૫ હાલતના ગાઢ ઉંઘ, સ્વપ્ન અવસ્થા, યોગઅવસ્થા સર્વ ... શરીર

મરણ પણ એક ઉંઘ છે, જેમાંથી જાગૃત થતાં આત્માનો જીવ ?

ફક્ત આ જીંદગીનું આપણું શરીર છૂટી બીજું નવું શરીર ધારણ કરે છે કેવી રીતે ?

સંસ્કારથી

(સ્થૂળ સિવાય) ના ?

યાને (3) બાજુ

(3)

વધારે સાફ સમજાવતાં જણાવ્યું કે જેવો આ જીવ જાગૃત હાલતમાંથી ઉંઘમાં પડે છે પણ તે સ્થૂળ શરીર છોડીને સૂક્ષ્મ ધારણ કરે છે. ગાઢ ઉંઘમાં તેને કશું ભાન રહેતું નથી, પરંતુ સ્વપ્ન અવસ્થામાં

62V072

પર જવું જોઈએ.

અને ખરા જ્ઞાનીઓ આ અનુભવમાં શું કહે છે? એ જ કે આ

દુનિયા સ્વપ્નવત્ છે. તે તેમનો હરરોજનો સાક્ષાત્ અનુભવ છે, કોઈના કહેવા બોલવા

આ પુસ્તકોમાં વાંચીને ... સદ્ગુરુ તમને મારા

કે સાંભળવાથી કહેતા નથી. હું પણ આ અંગત અનુભવથી તમને કહી રહ્યો છું

[illegible] મુજબ સ્વપ્નની અવસ્થામાં તમે સુઈને

કે આ દુનિયા ખરેખર સ્વપ્નવત્ છે.

[illegible] આવો છો, તરેહવાર અનુભવો લઈ રહ્યા છો ત્યાં તે સર્વને તમે સ્વપ્નની

જગતમાં સફર કરી [illegible] ... સર્વ અનુભવ સ્વપ્નની

ના હાલતમાં ખરા તરીકે માની લો છો અને જાગૃત થતાં વારજ તે [illegible]

જ્યારે તમે ખરેખર જાગશો, પોતાને [illegible], ત્યારે આ દુનિયાને [illegible] [illegible]

પોતે તકલીફ સમજો [illegible] કુદરત [illegible] તે મુજબ [illegible] જાગૃત અવસ્થા

કરો છો ને સમજો છો તે ખરી જાગૃત અવસ્થા નથી. જ્યારે તમે આ જગતને અને જિંદગીની

સર્વને સ્વપ્નની તકલીફ, માયાવી, માની, સમજીને અંગત અનુભવ મેળવી રહ્યા છો

ખરી જાગૃત અવસ્થા છે. જેને તમે જાગૃત અવસ્થા કહો છો આ સઘળો માયાથી

અનુભવ મેળવી શકશો તો ભ્રમ છે, ભાસ છે, જે પૂર્ણ જ્ઞાનીઓ ખરા અંગત અનુભવથી

જાણ્યું હોય, અને તદ્દન, ~~આ ઓગ તકલીફ ભાસ અને ભ્રમને દૂર કરી~~ જુદાઈની

કુદરતના ખરા ખેલ નિહાળવા, ખરી જાગ્રાવસ્થા મેળવવા, આ સ્વપ્નવત્ દુનિયાના જોય

તકલીફની ભાસ, ભ્રમને દૂર કરવા સર્વ જ્ઞાનીઓ સમજાવી ગયા, મેહેરબાબા [illegible] સમજાવી રહ્યા છે

[illegible] ખરા [illegible] છે

[illegible] મહેરબાબા સાહેબના આશીર્વાદ [illegible] ના પ્યાર"

"બુવતુરહ" એવ સર્વ, નાના મોટા, અદના આલા સર્વની ઈચ્છા, આશા રહે છે, જ્યારે

અને એ ભુલભરી ઈચ્છા
આશિક આ ફાનીતકલીફી દુન્યા, અને ચાર-દીનની ચાંદની મોસાલની લોકની તકલીફી જીંદગી

ધનસંપત્તિ પામીલહીં
બંનેને અસર, અનંત, અને અવિનાશી માની લેવાના ખ્યાલને આભારી છે. તેઓ

તે બુવ-બુંદગીને તર હમેશ સંભાળતો, તપાસતો રહે છે. મગર એ એક અતી ગંભીર

અને તે ઈન્સાનની અને સચરાની મંઝીલની
ગફલત છે. ખરી સ્થિતિ અજ્ઞાનતાને આભારી છે, અને જ્યાંસુધી એ ગફલત હોય

ગફલત છે. ત્યાં સુધી તે આ ગંભીર ગફલત કરતો

અજ્ઞાનતા દુર થાય નહિ, બલ્કે નાશ પામે નહિ. ઈલાજ એકજ છે. સાદા, સહુરો ને સરળ

રહેવાનો. ત્યારે તેનો ઈલાજ શું? ઈલાજ એકજ છે. સાદા, સહુરો ને સરળ — તે પર દીલ લગાડવું

અને તે એવ કે આ દુન્યા, જે ખરેખર તો એક સ્વપ્નુંવત છે — તે પર દીલ લગાડવું

દુર રહેવું. આ સરાએ ફાનીને ફક્ત સ્વપ્નવત માની, તે પર ઠાઠીલાની વેહાર બાંધવું

આવવું.
બાજુ, દુન્યાન રસ્તીઓ રાહે હારવી ગયેલા દરેક રાહબરે, પ્રત્યેક પીર-પયગમ્બર ભગવાન

અને આત્મા
બુઝેન બુલ્લા શબ્દોમાં એવ સબક શીખવ્યો છે. ખુદાશીનાસીના માર્ગનું પ્રથમ

પગથું — ત્યાગ યા વૈરાગ — ફકીરનું મુખ્ય કારણ પણ એવ છે, કે સાધકને આ સ્વપ્નવત

સ્વપ્નવત દુન્યાની માયાવી મોહીનીમાં મચવું સાથે
દુન્યાની માયાથી અળગા કરવા. તે સિવાય તેનું મન ઉપર અધીર વિચાર તજવું, અને આ નાશ

~~ફનાનીની માયાવી મોહીનીમાં મેળવવું તેનું મન~~ ખુદા તજવું વળગવું

~~તજવું~~ દિલાજુંન નહિ, ~~સ્વપ્નવત દુન્યાની~~ દુન્યાની ને તેમાં પોતાની

અને તેમાં તેનો કસુર પણ નહિ. કારણ કે સાધકેને તે નજરો નજરે જોઈ રહ્યા છે, ને કાંઈ તે અને

પોતાના કાનોએ સાંભળી રહ્યા છે, ને કાંઈ તે પોતાની અક્કલ આપથી સમજી રહ્યો છે, ~~એ~~

ને સઘળો જાત
આ સ્થુલ શરીરની ઈંદ્રીયો મારફતેસ સાથ આ સ્થુળ જગતનો અનુભવ તે મેળવી રહ્યા છે — તો

તે ખોટી માની કેમ શકે? તેની બુધ્ધી તે કબુલ કેમ કરી શકે

…જે મુરશદ મુજપે તેરા, બેહદ અહેસાન હયે,
લાખ હાથે જાન મુજકો, મુજપે સબ કુરબાન હયે
~~બહેરે~~ બહેરે વહેદતમેં ડુબાકર, ખુદસા દરીયા કર દીયા
અકટી ખતમે કીયા બ[illegible]રે, ફીર યકઝાન હયે.
સાફ કુફરા, રહેમકે દરીયા [illegible] સ મુકમ્મીલ મુરશદા,
તેરી રહેમતકી નઝર હો, તા[illegible] રહુનમાન હયે
કુદરતીયા, ઈનસાં, પરીઆં હુરેં મહેબુબાન તાજે,
તેરી અઝમત ગાનામીજે, એ સબ હયરાન હયે.
તન કરૂં વાર કુરબાં ~~[illegible]~~ હઝરતે રોશન ઝમીર
ફીરભી ઝીરે બાર અહેસાન કમતરીન
"મેહેરબાનં હયે.

62V076

Buy Baba! Z4

મેરે હી દીલમે આજ - હર દીલમે આનેવાલે
જલવા હમે દીખાજા - સુરત છુપાને વાલે
ગોકુલમે તુજકો ઢુંઢું - સો દ્વારકા લે જાકે
દરશન હમે દીખાજા - બંસી બજાનેવાલે
જબ તેરાહી નામ નીકલે - હર લબપે મેરે માલીકે
અબ મુજ નહિ સમજ જુ - મુજકો દીલાનેવાલે

પ્રેમ નગરકી રહા કઠણ હય - સંભલ સંભલ કે ચલા કરો
રામનામકો મનમે જપા કરો - ઈસી આગનમે જલા કરો
સુ-મુન બુક-મુન ઉમદુન હોકેર - ખુદીકુ અપની ફના કરો
તન મન અપને ગુરૂકો સમજો - ઈસી અગનમે જલા કરો
ખુદકુ તુમ નાચીઝ સમજો - ઓર ન સમજો એ[illegible]
કીસી ન આવે કામ તુમારે - લાખો જિસ્મ તુમ જુદા કરો
મંદીરમે ક્યા મુરત પુજે - ઓર મસ્જીદમે ક્યા સીજદા કરો
લેકીન રામનામકી રાહા નીરાલી - મનકી માલા જપા કરો
મહમુદશાહ પ્યારે ગુરૂકો માનીયે - ઓર હર ~~માનીયે~~ ગુરૂકો
~~[illegible]~~ રૂઠે ગુરૂ મનાવે - ગુરૂકી ચેલાં પડા કરો
હર

સનમકી સુરત હય નજરસે દેખા — ખુદા
વહો નકશા અબતક સમા હય દીલમેં — impression
જુદાઈને કી જીગરકે ટુકડે
વહો દાગ અબતક રહા હય દીલમેં — pangs
વહો ગુલકે ઉલફતકા દાન સમજા (પ્રેમ)
વો દામ સમજે વો બુતકી ઝુલે — (મહોબતની મુર્તી)
ખ્યાલ જીસીકા મીસાલે બુલબુલ
નીકલકે સરસે ફસા હય દીલમેં —
ખુદી મીટા તો ફુઈ ફના હય
ખુદાકા આશીક ખુદી ખુદા હય
યકી દીવાના હય દોનો દીલકા
દીલબરમેં દીલ, દીલરૂબા હય દીલમેં — Orthodox
ઝાહીદ તુ ઝાહીરમેં બંદગી કરકે —
માગતા હય મુરાદ હકસે
વહો (મુરત) મુરત આશીકને નામે વજુદાં — to see
હમેશા જીનાહા કહા હય દીલમેં —
અજબ નીરાલી ઢબ ઔલીયાંકી — વલી લોકો
યકી દમમેં હય ખંદા - ગીરીયા — હસવુ - રડવુ
ઝાહીરમેં નફરત (hatred) - બાતીનમેં ઉલફત (love) —
ઝબાંપે ગાલી - દુઆ હય દીલમેં — મુબારક
કોઈ કહે હક હય બુત કદેમેં — ગુરૂ - મંદીર
કોઈ કહે રબકી જા હય મસજીદ
તુ અપને બાહાર કહાં ઢુંડતા હય
સનમલ "હુમા" ખુદા હય દીલમેં — (ગાયનના બનાવનાર)

means "Phoenix" i.e. a bird soaring very high

દીલ મેરા ...
જુવે હરગુ ...
હમતો ...
ઔર ...
રહા ...
વહો ને ...
તો મય ...
રહે ...
(ગુનાહોનો દરયાવ) ઉઠેરે ...
(captain) ના-ખુદા ...
(કોડી-ship) મેર ...
ખુદા મુ ...
માર શ ...
દીલ ...
ખાલ ...
મસ્ત લોકો
દીલમીઓ એ ...
કોઈ છે - બેના ...
રામડી (જાલ)
કે બહેરા તે ...

દીલ મેરા મુસ્તફા પર નીસાર હય { ગુરૂ / પયગામ બર
જીસે હરગુલમે પરવરદીગાર હય. — પયગંબર

હમતો દુન્યામે આકર કુછ ન કીયા
ઔર કીયાભી તો મયને બુરાઈ કીયા
રહા સરપર ગુનાહોકા બાર હય — ભાર

વો જો સુરતકો દીખલાયેંગે આનકર
તો મય કહેદુંગા ફીરસ્તોસે પહેચાનકર
યેહ તો મેહબુબે પરવરદીગાર હય — દોસ્ત

(ગુનાહોનો દરીયા) જહેરે ઈસ્યામે મૌલા હય કીસ્તી મેરી
(captain) ના-ખુદા બનકે કર સરપરસ્તી મેરી
(હોડી-ship) મેરે બેડેકા તુ ખેવનહારી હય (captain)

ખુદા મુજસે જો પુછેગા મેહશરમે જબ
માર શર્મો હયાકે ઝુકા દુંગા સર
બંદા આસીઓ ગુનાહગાર હય

દીયે ઠોકરસે મસ્તાને મુરદે જીલાદે
ખાલ તનકી ભી ઉનકે દુરે લગાદે
ઉડે ખુનકી જખ્મસે ફુવાર હય

મસ્ત લોકો - યાને ખુદાઈ ઈશ્કની મસ્તીમાં ચકચુર બનેલા ઈલમીઓએ પોતાના પગની ઠોકરથી મુએલાં મુરદાં આ જીવ[તા] કર્યા છે - જેના બદલામાં તે બાપડાઓના બદનની આખી ચામડી (ખાલ) ઉતારી લેવામાં આવી (કે તેમના બદુગાર છે) કે જેથી તે બદનમાંથી લોહીના ફુવારા છુટી રહ્યા હતા

ખુદા
...તમે impression
...— pangs
(પ્રેમ)
(મહોબતની મુર્તી)
...rthodox
— to see
વલી લોકો
હરવુ-ફરવુ
— મુજમા
...ર-મંદીર
(ગાયનનો બનાવનાર)
means "Phoenix" i.e. a bird soaring very high

ભાઇ

સેમીના દીન સાદક કુરબ્યા

ઠે. ~~દાદર~~ ૬૧૬૨

આબદાબાદ ઈરાન બાહકડીઆ
બીન મળે
નાદેગામ હોસ સેઠ

તા. ૪ ૧૦

૬૧૬૨

૭ ૧૦

૧૪ ૧૦

૧૬ ૧૦

૨૩ ૧૦

મેરે હી
નહવા હ
ગોકુલ મે
દરશન
જસ તેર
અબ મુ

પ્રેમ નગરકી
રામનામકી

સુ-મુન જુ
તન મન અ

ખુદકુ તુમ
કીસી ન ર

મંદીરમ ઉધા
લેકીન રામન

મહમુદશાહ
દુકે
૬૨

62V080

શ્રી

Lit

ગુરૂવાર - તા० ૨૪ - ૬ - ૨૬

મન એટલે શું ? બુદ્ધિ એટલે શું ?

મનને ઇંગ્રેજીમાં Mind કહે છે, બુદ્ધિને Intellect કહે છે.

બુદ્ધિ મન કરતાં ઉચ્ચ છે અને તે (મન)ની પેલી મેર છે
સમાધિ ત્રણ જાતની છે — ૧. રાજયોગ ૨. સવિકલ્પ ૩- નિર્વિકલ્પ

રાજયોગ સમાધિ એટલે મનની સ્થિર હાલત, પણ બુદ્ધિની પેલી મેર ગયેલી નહિ એવી. તે મનની અશાંતીનો અંત આણે છે ખરી, પણ બુદ્ધિને કંઈ પણ અસર નીપજાવી શકતી નથી

સવિકલ્પ સમાધિ તે આ સત્ય માર્ગની શરૂઆત છે, જ્યારે

નિર્વિકલ્પ સમાધિ યાને ઈશ્વર-પ્રાપ્તી એ આખરી છેડો છે

આ બે સમાધિ વચ્ચે જમીન-આસમાન જેટલો તફાવત છે.
ચાલો ચાલો ને થાકી જાઓ તેમ વરસો જ નહિ પણ જમાનાઓ સુધી
તમો (ઇનસાનો) માટે તો આ માર્ગમાં ચાલી ચાલીને એવર સુધી આત્યાન કરવાનું છે. પણ એક પૂર્ણજ્ઞાની સદ્ગુરૂ એક પલકારામાં એવરની મંઝિલપર પહોંચાડી દે છે

સત્ય ?

— આ સર્વેથી બહારના
તે (સ્થૂળ)ની કુદરત પાછળ
તે (સૂક્ષ્મ) " " "
તે (મન) " " "
તે (બુદ્ધિ) " " "
તે (અહંકાર) " " "

તે આપણું સ્થૂળ શરીર છે
" " સૂક્ષ્મ " " છે
" મન છે
આપણી બુદ્ધિ છે
આપણો અહંકાર છે
સત્ય છે

૨૪-૬-૨૯

હાલ એટલે મનની તે જાગૃત અવસ્થા કે જેમાં મન સ્થૂળ શરીરનો ઉપયોગ કરે છે, અને જગતનો અનુભવ મેળવે છે

મન જ્યારે સૂક્ષ્મ શરીરનો ઉપયોગ કરે છે ત્યારે, જો [illegible] હોય તો સ્વપ્ન અવસ્થા કહેવાય છે, પણ જો જાગૃતમાં હોય તો યોગ સમાધિ અવસ્થા કહેવાય છે, જેમાં તે આત્મિક ભૂમિકાઓનો અનુભવ મેળવી રહે છે. (યોગના પાછળ લખેલી)

એ અનુભવ, દુન્યવી હો આત્મિક, મન બુદ્ધિને આપે છે.

બુદ્ધિ સાથે અહંકાર નજીકનો સંબંધ છે, કારણ કે અહંકાર બુદ્ધિ[illegible] પાછળ છે, તેથી જ્યારે મન બુદ્ધિને મેળાપ થાય છે ત્યારે અહંકારને (અહંકારને) જાણ થાય છે કે મન (તો ઉપયોગ કરીને) જગતનો યા ભૂમિકાઓનો અનુભવ મેળવી રહ્યા છે. જો મન સ્થૂળનો ઉપયોગ કરીને હોય તો અહંકારને તે જાણવા અનુભવ થાય, જગતનો અનુભવ થાય છે અને સૂક્ષ્મનો (ઉપયોગ કરીને) હોય તો ભૂમિકાના અનુભવ અહંકારને થાય છે

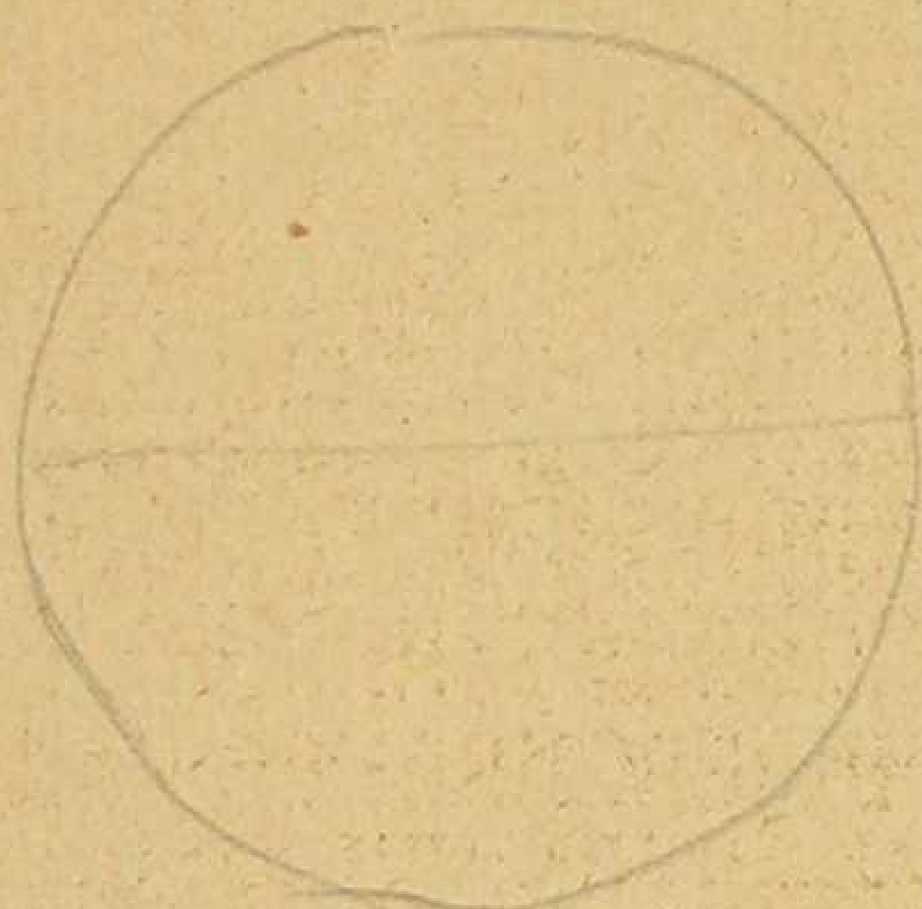

સૂક્ષ્મ અવસ્થા બે પ્રકારની છે — એક ઉપર ભાગવાળી અને બીજી નીચે ભાગવાળી અવસ્થા.

ઉપર ભાગવાળી અવસ્થામાં જાગૃતી રહે છે, અને તે યોગ અવસ્થા કહેવાય છે. યોગ-ભૂમિકા વગેરેની માહિતી રહે છે. જ્યારે નીચે ભાગવાળી અવસ્થામાં તે ભૂમિકા[illegible] અવસ્થા છે જે તે સ્વપ્ન અવસ્થા કહેવાય છે ને તે અજ્ઞાન વગેરેના અનુભવ અજાણ્યા રહે છે. પણ જ્યારે તે સ્વપ્નું જાગૃત અવસ્થામાં હોય છે, ત્યારે ઉપર હાલત હોય છે અને તે પણ તે ભૂમિકાઓનો અનુભવ લઈ રહે છે; યાને કે સ્વપ્નની અવસ્થા તેજ સૂક્ષ્મ અવસ્થા, અને જેમ સૂક્ષ્મ અવસ્થા બે પ્રકારની છે તેમ સ્વપ્ન અવસ્થા પણ બે પ્રકારની છે — જાગૃત અને અજ્ઞાન. જાગૃત હાલતમાં સ્વપ્નું જોવું એટલે યોગ પ્રાણાયામ વગેરેથી યોગ ભૂમિકાઓ વગેરેનો અનુભવ મેળવવો, ને અજ્ઞાન હાલતમાં સ્વપ્નું જોવું તે આપ[illegible]

62V082

ઇનસાનની સાધારણ નીંદ અવસ્થામાં જે સ્વપ્નું જોઈએ છે તે અવસ્થા, કે ~~[illegible]~~ અર્ધ-ભાન અવસ્થાને મળતી છે

હવે મનને જ્યારે સ્થૂળ જગતનું યા સૂક્ષ્મ જગતનું — તેને ઉનમાહેલા એકેનું પણ ભાન રહેતું નથી યાને, બેભાન પણું કહીએ તે અવસ્થામાં હોય છે, ત્યારે તે મન યા તો

૧ તદ્દન બેભાન (Unconscious) હોય જેને ભર ઉંઘ (sound sleep)ની હાલત કહીએ તે સર્વથી ઉતરતી (lowest) અવસ્થામાં હોયછે,

૨ યા તો સર્વથી ઉંચી-અવસ્થા- માં હોયછે.

"યોગ સમાધિ" યાને મનની ઉંચી હાલતમાં બુદ્ધિ અને અહંકાર જાગતા રહેછે, પણ મન નથી, યાને કે એક તપ-જપ કરતો તપસ્વી સમાધિ લગાવેછે, ત્યારે તેનું મન મંદ યાને કામ કરતું બંધ ~~(બંધ)~~ રહેછે, તેને પોતાની બુદ્ધિ અને અહંકારને લીધે જાણ રહેછે કે હું સમાધિમાં છું અને અમુક આનંદનો અનુભવ મેળવી રહ્યોછે

"પણ જેવો તે હેઠળ ઉતરે કે બુદ્ધિ અને અહંકાર ચાલુ થાયછે" યાને તે યોગ-સમાધિની ઉંચી હાલતમાંથી હેઠળ નીચલી અવસ્થામાં ઉતરેછે, કે તુરત મન ચાલુ થવાને લીધે બુદ્ધિ અને અહંકાર પણ ચાલુ થાયછે

હવે નિર્વિકલ્પ સમાધિ, જે અવસ્થા ફક્ત વીરલાઓએ અને સદ્ગુરુઓએ પ્રાપ્ત થાયછે, તે શું છે? તે નિર્વિકલ્પના અનુભવ થવા સમાગમ બુદ્ધિ અને અહંકાર જાગતે સત્યમાં ડુબી જાયછે, અને તેમની જગ્યા જ્ઞાન લેછે. આ સર્વોત્તમ અવસ્થામાં પણ મન છે, સૂક્ષ્મ શરીર પણ રહેછે, પણ અહંકાર હંમેશને માટે નાબુદ થાયછે. બસ બુદ્ધિ અને અહંકાર ગયા કે નિર્વિકલ્પ અવસ્થા — પણ સદ્ગુરુ કૃપા વિના તે બનવું અશક્ય છે

૨૪-૬-૨૬

હવે ગમત જુવો — આ નીર્વિકલ્પ અવસ્થાની સમજ કે કોઈ
એક "મજ્ઝુબ" બન્યો. હવે તે "મજ્ઝુબ" થયો એટલે પ્રાણી
થઈ, એટલે તેની બુદ્ધિ અને અહંકાર સત્યની સર્વોત્તમ સ્થિતિમાં
ડુબી ગયાં. તે બન્ને તો ગયાં, પણ તેનુ મન, ને સુક્ષ્મ શરીર તો
રહ્યાં છે. ને જો કે તે તેની મસ્ત આનંદની અવસ્થામાં બન્ને થી તે તદ્દન બેભાન છે, તો પણ
ઉપર આલોક ભુમિકાઓ વિગેરેની અનુભવના છાપ તેના મન પર આપોઆપ આવીને
ફરેછે, અને જો કે તે છાપ બહુજ જુજ રહેછે, તો બી તે પોતાની મસ્તીમાં
હોવે તેવ ફરીઆજુબ ભાન રહેતુ નથી. કારણ એ કે. તેને આ જાણુ
આ અનુભવ આપનાર — અહંકાર અને બુદ્ધિના તત્વો — જે
રહ્યા, તો જાણે અનુભવ આપનો ક્યાં હતો? છતાંબી ઉપર કહ્યું તેમ
મન, સ્થુળ અને સુક્ષ્મ શરીર — બધાં — કદીકદી એકોએક કામ કરવા લાગી
જાયછે, અને તે કામગીરીની છાપ બને છે, અને ત્યારેજ તેને
પોતાની દુન્યવી હસ્તીનું કંઈક ભાન, કંઈક અંશો ખ્યાલ થાયછે.
પણ આજ (કામગીરીની) છાપ પડેછે, તે તરત જલ્દી ઉત્પન થઈ તત્કાલ જલ્દી
ગુમ પણ થઈ જાયછે, અને જ્યારે તે ગુમ થઈ કે તે પાછો દુન્યવી
હીસાબે બેભાન બની રહેછે, ને હમેશગીના આનંદના લ્હાવો ચાખીરહેછે
મજ્ઝુબ લોકોની હાલત જગતને માટે ઉનમત ગાંડા સરીખી હોવાનુ કારણ આજ
કારણ — એક ડ્રાઈવર કેવ હાંકનાર વિના બેલગામ અને બે-હિસાબ
આમતેમ આગળ દોડયા કરતા ઘોડાઓ વાળી ગાડીના શા હાલ
થાયછે? તે અનુમાન કોઈને પુરેપુરો થાયછે. અહિ "ગાડી"
તે મજ્ઝુબ સરખાવવામાં આવેછે "ઘોડાઓ" તે
મનની સ્થુળ અને સુક્ષ્મ છાપ, અને "ડ્રાઈવર" તે બુદ્ધિ અને અહંકાર
તરીકે ગણાયા છે

(૨૪-૬-૨૬)

સદ્‌ગુરુ

હવે એક "સદ્‌ગુરુ" ના બાબમાં શું બને છે તે સમજાવીએ. તેની પૂર્ણ અવસ્થામાં તેની બુદ્ધિ અને અહંકાર પણ સત્યમાં મળી ગયા છે (ડુબી), તે બુદ્ધિ અને અહંકાર. અને એકવાર સત્યમાં ભળી ગયા કે હંમેશને માટે નષ્ટ થયાં.

હવે એક સદ્‌ગુરુને પણ સ્થુળ અને સુક્ષ્મ શરીર તો રહે છે જ. પણ હવે તે પૂર્ણ (સત્ય) અવસ્થાએ પહોંચેલો હોવાથી, (જ્યારે તે પાછો કામગીરી માટે હલકી દુનિયામાં આવે છે ત્યારે) તે પોતાની સત્ય અવસ્થામાં પૂર્ણ જ્ઞાન, અનંત આનંદ અને અગાધ શક્તિ સાથે લઈને આવે છે, કે જે સર્વ આવા પોતાને પૂર્ણ જેણે પામી ચુકેલા કારણો અને જ નક્કી જ હોય છે. અહીં એક ધ્યાન રાખવું કે જો કે આ બધી અનુભવ શકતી વગેરેનો ભંડાર સાથે લઈને આવે છે, છતાં તેને સહેજે અહંકાર જેવું નથી. કારણ તે તો નષ્ટ થઈને ગયો; ને ખરેખર તે પૂર્ણ બની રહ્યો. તેથી હવે જ્યારે તે પોતાનું મન નીચલી દુનિયાની કામગીરી અર્થે ચલાવે છે ત્યારે તેને ~~[illegible]~~ તે પોતાની પ્રાપ્ત કરેલા જ્ઞાન, આનંદ અને શક્તિ ઇત ચલાવે છે, ને તેથી સમજવાની માત્ર આટલાં દુનિયાના લોકો એમ જ માની લે છે કે સદ્‌ગુરુ આ પણ મન-વચન દુનિયાની કામગીરી કરે છે તેવી અગાધ શક્તિ જ્ઞાન અને આનંદનો તો વિચાર કોઈ કરતું જ નથી.

હવે આ "શક્તિ" એટલે અગાધ, શક્તિ
" "જ્ઞાન" " સત્યનું સંપૂર્ણ જ્ઞાન
" "આનંદ" " અનંત, આનંદ

અને એવા અપૂર્વ, અગાધ, અને અનંત સાધનોના કારણે જ એક સદ્‌ગુરુ પોતાના ભાવિક ચેલા તેમજ બધાં લોકોના દુનિયાભરના માનસીક અને શારીરીક સંકટો અને સંસ્કારો પણ પોતાપર વ્હોરી લેવાને સામર્થ્યવાન થાય છે.

62V085

(૨૪-૩-૨૬)

તમો-સાધારણ મનુષ્યો-ના મનનો પાયો બુદ્ધિ હોય છે
ત્યારે આ સદ્ગુરૂના " " અનંત શક્તિ, જ્ઞાન અને આનંદ રહે છે.

મન અને શરીર જેમ તમો મનુષ્યોને છે, તેમ સદ્ગુરૂઓને પણ રહે છેજ. પણ જ્યારે તમો અપૂર્ણ મનુષ્યો અને બુદ્ધ મોટા મોટા યોગી મુનીઓમાં પણ જોતી "બુદ્ધિ અને અહંકાર" છે, તે સદ્ગુરૂમાં ~~જોતા~~ નથી. અને તેથીજ સંતો અને મહાત્માઓ, ભક્તઅવલિયાઓ અને સદ્ગુરૂઓ સર્વ, પોતાના ઉપદેશ દ્વારા, મારફત, એકે વાત તમો મનુષ્યોના મનપર વારંવાર ઠસાવતા રહે છે કે "ખુદી મારો - ખુદી મરાવો" - ધ્યાન તમો રાખો કે "પોતાપણું" (Self) "હું-પણું" "અહંકાર" છે તેનો નાશ કરો.

"આશા" તેજ. અહંકાર તેજ સંસ્કાર

કબીરજી કહી ગયા છે કે —

મન મરે, માયા મરે, મર મર જાત શરીર
આશા તૃષ્ણા ના મરે, કહે ગયે દાસ કબીર —

એટલે મન મરી જશે, માયા પણ મરશે, શરીર પણ મરી જશે, પણ આશા મરતી નથી. (કાં ? એ આશા એટલેજ અહંકાર. ને અહંકાર જલ્દી મરતો નથી. બધાનો નાશ થાય છે ને તે જ્યાં લગી જ્ઞાન પ્રાપ્ત થતું નથી તો જ્યાં સુધી જીવતોજ રહે છે. કારણ નથી. અને એ એકે કાં નહિ જતા. કારણ પણ સંસ્કાર-જ છે. કારણ સંસ્કાર નષ્ટ થઈ ગયા, સંસ્કાર ન હોય તો અહંકાર હોતોજ નથી. કે અહંકારનો જ નાશ આપોઆપ થાય છેજ

(૨૪-૬-૨૬)

એક ઠેકાણે કહ્યું છે કે —

ડુબોયા મુઝકો હોને ને
ન હોતા મૈં તો ક્યા હોતા
ન થા મૈં તો ખુદા થા

“હોને” યાને “અહંકાર”ને મને ડુબાડ્યો, જો “મૈં” (હું-પણું = અહંકાર)ને નહીં હોત તો આજ હું કોણ જાણે હોત, યાને બહુજ ઉંચે સ્થાનોએ પહોંચેલો કોઈક “મહાત્મા” હોત. અને એક કેમ બનત “મૈં” જો નહીં હોત તો હું “ખુદા” હોત

તેથીજ - એ ‘અહંકાર’ માર્યા વીના યોગ, તપ, જપ સર્વ ફુકટ છે.

કારણ, જ્યાં સુધી જીવ અને અહંકાર બાકી છે ત્યાં સુધી આ સત્ય માર્ગમાં આગળ વધવા શક્તિવાન નથી. તેનો સંપૂર્ણ નાશ કર્યા સિવાય ને, અહંકાર જીવ બહાર કર્યા વગર, તમારી ઈશ્વર-પ્રાપ્તિ માટે યોગ્ય મુનિઓની વરસોની તપ-જપ ઈશ્વર-પ્રાપ્ત માટે નકામી છે, અને એ બાબતમાં હજુ તો કેટલા રસ્તા વચ્ચે ધક્કા ખાવા પડે છે

તેથીજ - સ્વામી વિવેકાનંદે - એક ઠેકાણે કહેલું છે કે — “યોગ માર્ગમાં જ્ઞાન અવસ્થાને પ્રાપ્ત કરી ચુકેલાઓ દરેક યુગમાં - બહુજ થોડા રહે છે — તેથીજ, તેમ સાધુ અને સાધુ મરણ પર્યંત બરાબર કરતાજ રહ્યા”

62V088

Z18

Do this in English

"સંપૂર્ણ હાલત"

ઈનસાન એ બધા પ્રાણીઓમાં આગળ વધેલા જીવ છે. એના ઈનસાનના શરીરમાં સંપૂર્ણ હાલત આવી શકે છે. જીવ પોતાની અસલી પાક અવ્વલની હાલતમાં જુદાઈ હાલત ભોગવે છે. પણ એ હાલતની ખબર તેને હોતી નથી. એ જાણવાના બેદાર તને અસલી હાલતમાંથી મર્યાદિત હાલતમાં લાવે છે. આ મર્યાદિત હાલત ઍટમ્સથી શરૂ થતા પથ્થરના ફૉર્મ હોય છે. હવે એ પથ્થરની હાલતમાં ચૈતન્ય બહુજ ઓછું હોય છે. ચૈતન્ય એટલે ભાન. જે જાણવાના બેદાર એ જુદાઈ હાલતમાંથી મર્યાદિત હાલતમાં જીવને ઘસડ્યો. પથ્થરથી આગળ વધતા વનસ્પતિની હાલતમાં ચૈતન્યની વધારે શરૂઆત થાય છે. જાનવર અવસ્થામાં આગળ વધતા છેવટ ઈન્સાન રૂપ ધારણ કરે છે. ઈન્સાન રૂપમાં ચૈતન્ય પૂરે પૂરૂ જાગ્રત હોય છે, એટલે જાણવાની ઈચ્છા કે જે જીવ[illegible] એ જીવને મર્યાદિત હાલત આપી ને અટકી પુરી થાય છે પણ ઘાટલો એમ થાય કે જે હાલત જાણવાની છે તે હાલત ભુલી જાય છે. એવ ~~[illegible]~~ મર્યાદિત હાલત તરફ જ એ જાણવાની શક્તિનો ઉપયોગ કરે છે. હવે ~~[illegible]~~ પ્રયત્ન જે સાધુ એ ~~[illegible]~~ મર્યાદિત હાલત આવી તેની જાણ થવી એને સંપૂર્ણ હાલત ~~[illegible]~~ કહે છે. યાને પોતાની અસલ જુદાઈ હાલતની જાણ થવી એક હાલતની જાણ થવી એ સર્વે ધર્મો, પંથો વગેરેનો મુદ્દો હોય છે.

હવે સાધારણ ઈન્સાન એટલે કે જીવ જેને જાણવાની શક્તિ એટલે ચૈતન્ય સંપૂર્ણ છે પણ અસલી હાલતથી બેખબર છે. એ સાધારણ ઈન્સાન પોતાની શક્તિનો ગેરઉપયોગ કરે છે જેથી સંસ્કારો બંધાય છે. ~~[illegible]~~ જેમ જેમ એ જીવ મર્યાદિત હાલતનો વધુ ને વધુ અનુભવ લે છે તેમ તેમ વધુ ને વધુ સંસ્કારો બનતા જાય છે. સાધારણ માણસમાં એને નસીબ કહે છે. એ સંસ્કારો

દરેક જીવજાતને મર્યાદીત તાકાતમાં દુખ યા સુખ આપેલ છે.
દાખલા તરીકે એક દરીયાને ~~ક~~ આપણે ખુદાની
ઉપમા આપીએ. હવે એ દરીયો કે જે એટલો જબરદસ્ત
દરીયો છે એમ જાણતો નથી તે જાણવા માટેનો
ખ્યાલ એટલે લહેર તેમાં એક બુડબુડો પેદા કરે છે. એ
બુડબુડો વખત વખતે ~~એક~~ રાજાનો કે એક ભીખારી
બને છે. ~~એ~~ હવામાં એ બુડબુડાને પેદા કીધો અને
માણસ રૂપ બનાવ્યો તેને તેને જેમાં આવું એક
હોડી આપે છે. એ હોડી એટલે જીવાત્માનું શરીર.
અંદર રહેનાર જે સવાર એટલે જીવ અને હવા તે સંસ્કાર.
હવે સાધારણ માણસોની તાકાત એ હોય છે કે
તે હોડીમાં જે બેઠા હોય છે તેના હાથ બાંધેલા
હોય છે પણ હોડી ચલાવવાને તે લાગ લઈ
શકતા નથી. ફક્ત તે દમ લે છે. પોતે જાતે
હવા ફૂંકે છે એટલે સંસ્કારો બનાવે છે જે
[illegible] એની હોડી [illegible] છે. હવે એ જો
સારી રીતે દમ લે એટલે ફાયદા ભરેલા સંસ્કાર
બનાવે તો હવા એવી રીતની ફૂંકાય કે
એની હોડી એવા હોડીવાળા આગળ ઢસડાઈ
જાય કે ~~જ~~ જેનો હોડીવાળો દરીયામાં કુશળ પાકો
નક્કી હોય અને હોડીનું સુકાન તેના હાથમાં
હોય. હવે ~~આપણાની કુલ મકસદ~~ આપણા દરીયાની
કુલ મકસદ પોતાનું મોટાપણું જાણવાની હતી તેને
આવું હોડી અને હોડીવાળા મળ્યા. પણ જેવો
હોડીવાળો મળ્યો કે હાથ છુટી ગયા. પણ
ફાયદા ભરેલી બંદગી ગાળીને ~~હ~~ હોડી આવે મારી હોડાવી
એટલે જબર એવા હાથમાં રહ્યું. હવે રાજા કે એને
ફાયદાકારક દમ લઈને પોતાની હોડી એવે પેંડાવે
લઈ ગયા કે જ્યાં એવા ખુદાઈ વાવાઓ
આગળ આપ્યા. જ્યાંનાં તરત માલોએ એના હાથ
છુટા કરીને દરીયામાં કુદાવ્યા પણ કુદાવ્યા બાદ
એને જણાયું કે હું તો એજ ~~ખુ~~ દરીયો એટલે દરીયાનો
કુલ છું. પણ પાછો દરીયામાં પડીને રહેતા

અમારી પર આવ્યા અને ટોપી હાથમાં પકડી.
એ ટોપી કેટલા ઉપર એનાં પેટમાં કાણું નહી હતાં
તે હવે આવા કાણુંમાં આવી અને બધાં ડોકાવે
ત્યાં ~~[illegible]~~ જવા. બાકી પણ હવે અનુભવ તે
ટોપીની કંઈ જરૂર રહી નહી કારણ એનું
જે બગડવાનું કામ હતું તે તો બગાડ થયું પણ
તો ભી બગ. કુદરતના ટોપીવાળાઓ કે જેઓ
હજુર દરીયામાં ફુંફાડી મારી નહોય તો સારૂ એ
ટોપીને પકડી રાખી એની રીતે બચાવ લાગે
કે બધા કુદરતના ટોપીવાળાઓ અને વધારે બચાવ
એક એ તેમનાંક પુરાવા કર.

જે સમુદ્રની સંપૂર્ણ તાકાત ખુલ્લા હોય છે
તે આખું વર્ણન તેઓના હાથમાં હોય છે. તેઓ
અંદરની જુદા સાથ એક થઈ ગયેલા હોય છે પોતાના
સ્થૂળ શરીર હવાલે નામ જગતના ઉપયોગાર
આપે છે અને સ્થૂળ શરીરને જોગ કેદ
જીવોને છોડવાનું સાધન બનાવે છે. જેમ
ઉપલા દાખલામાં દરીયામાં પડેલા જુદા દરીયા બની
ટોપી ડોકાવે છે. જોરમાં તે જેટલો નથી એવ
હવાને આપીને હોતો નથી તેમ પ્રમાણ જુદામાં
એક થયેલા પોતાને જુદા અનુભવે છે અને તેમ
જુદા પણાના આધારે પોતાનું સાધન શરીર
બનાવે છે. અંતઃકરણ ~~[illegible]~~ તે બંધાયેલા રહેતો નથી.
હવે કુદરતનું દરીયામાં પડેલા એવા જીવો દરીયામાં
રહે છે એને જોર સાથે સંબંધ રાખતા નથી. તેમાં
જોર ભોગ આ બનાવે છે એવા જ સમુદ્રના પુરૂષો
હોય છે કે ~~જે~~ એ જુદાઈ હાલતમાં મળ્યા પછી પર
મન. આ મર્યાદિત તાકાત વધારે ફેરવનાર નથી. તે
શરીર મળી તે ~~[illegible]~~ એને જગતના આકારે
આપ્યા કરે છે પણ તે ~~ની~~ ક તેનું ભાગ્ય તેને
ડીંગુ નથી - એવાઓને "મનજુલ" કહે છે
એ મનજુલ બીજા એનો છોડવાને કારણ જીવન
થવા નથી. પણ સહુ દરગુ કે પાંચ આવી

જગતના પરવરદિગાર

એ એક જ ~~સંપૂર્ણ હસ્તિ વાળા~~ ગણાય છે અનંત
~~અને~~ ~~એક~~ અસીમ અને મર્યાદિત હસ્તિ
જેઉના તેઓ માલિક હોય છે. ~~તેઓ~~

"જીવ" – "બુડબુડા" – ચૈતન્ય –

"જાગીવ" – ~~[illegible]~~) –

"રજકણ(પથ્થર) – વનસ્પતિ ~~ઝાડપાન~~ – જાનવર – મનુષ્ય – ~~હોડી~~ – હોડીવાળા –

બુડબુડા – પવન – મોજા – હોડી – હોડીવાળા – દરિયો – બુંદ – ડુબકુ તરવુ

મર્યાદીત – અમર્યાદીત – જ્ઞાન (ડુબકુ) – શક્તિ – મન –

બંધન – સંસ્કાર – નસીબ – ઇચ્છા – જાગૃત

આત્મા – ખુદા = જ્ઞાન (પરમાત્માપણું) = દરિયો = અનુભવ (ખુદાપણું)

જીવ = ચૈતન્ય = જાગૃ (બુદ્ધિ[illegible]) = હવા = સંસ્કાર

= " (બુડબુડો) = બુડબુડા = એટમ (રજકણ)

ચૈતન્ય – (મર્યાદિત [illegible]) અણુ (મર્યાદીત) (મોજા = હોડી વાળો) મનુષ્ય (હોડીવાળો)

[illegible] હોડી = શરીર

બંધન (ડબકુ) નસીબ સુકાન (જીવન) = સંસ્કાર

આત્મા – ખુદા – જ્ઞાન (દરિયો) ડુબકુ = અનુભવ

તરવુ = (હોડીવાળો – ડુબે) મનુષ્ય (હોડીવાળો – ડુબકી)

સુક્ષ્મ શરીર

સ્થુળ "

সূর্য

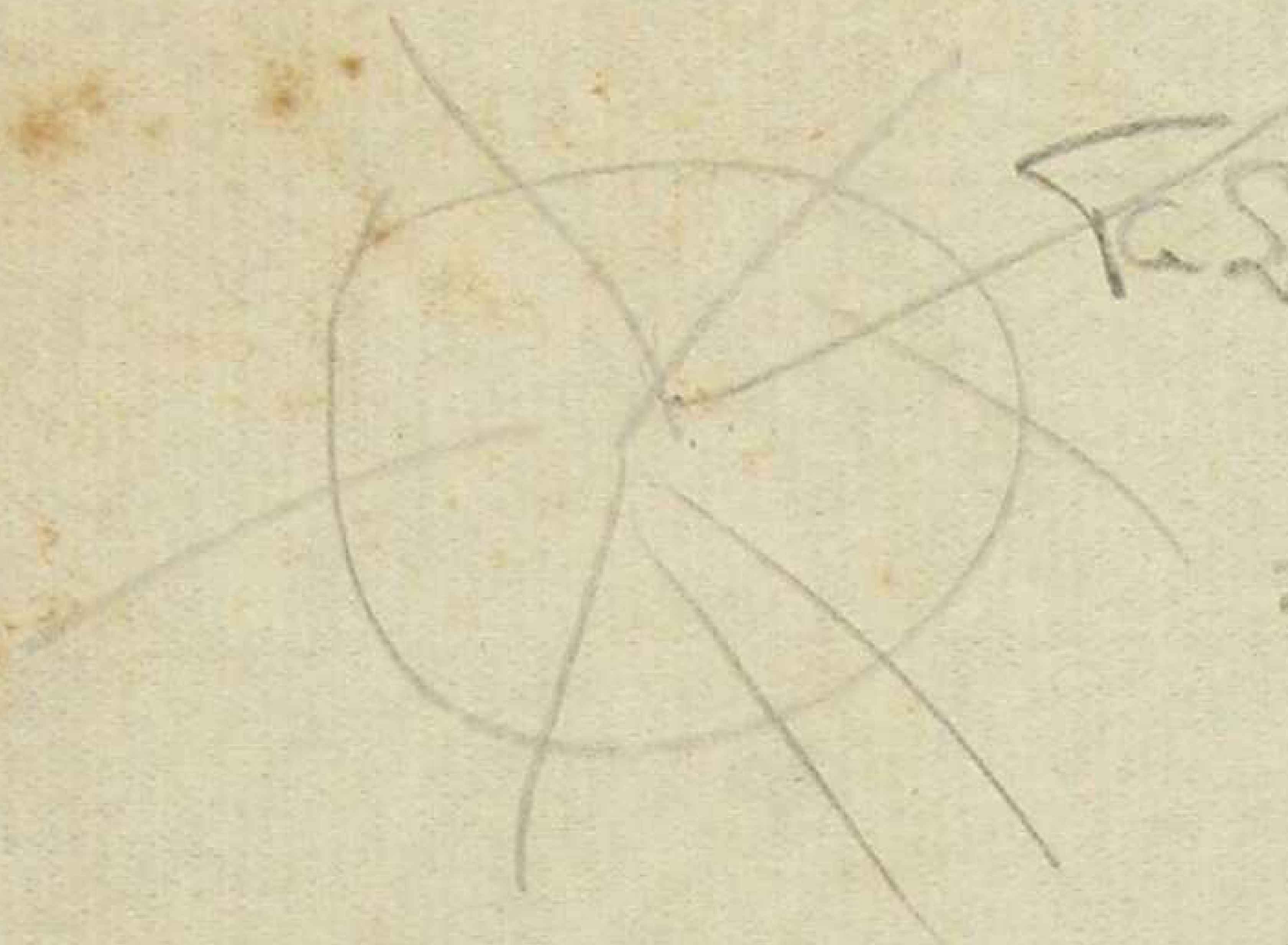

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

62V094

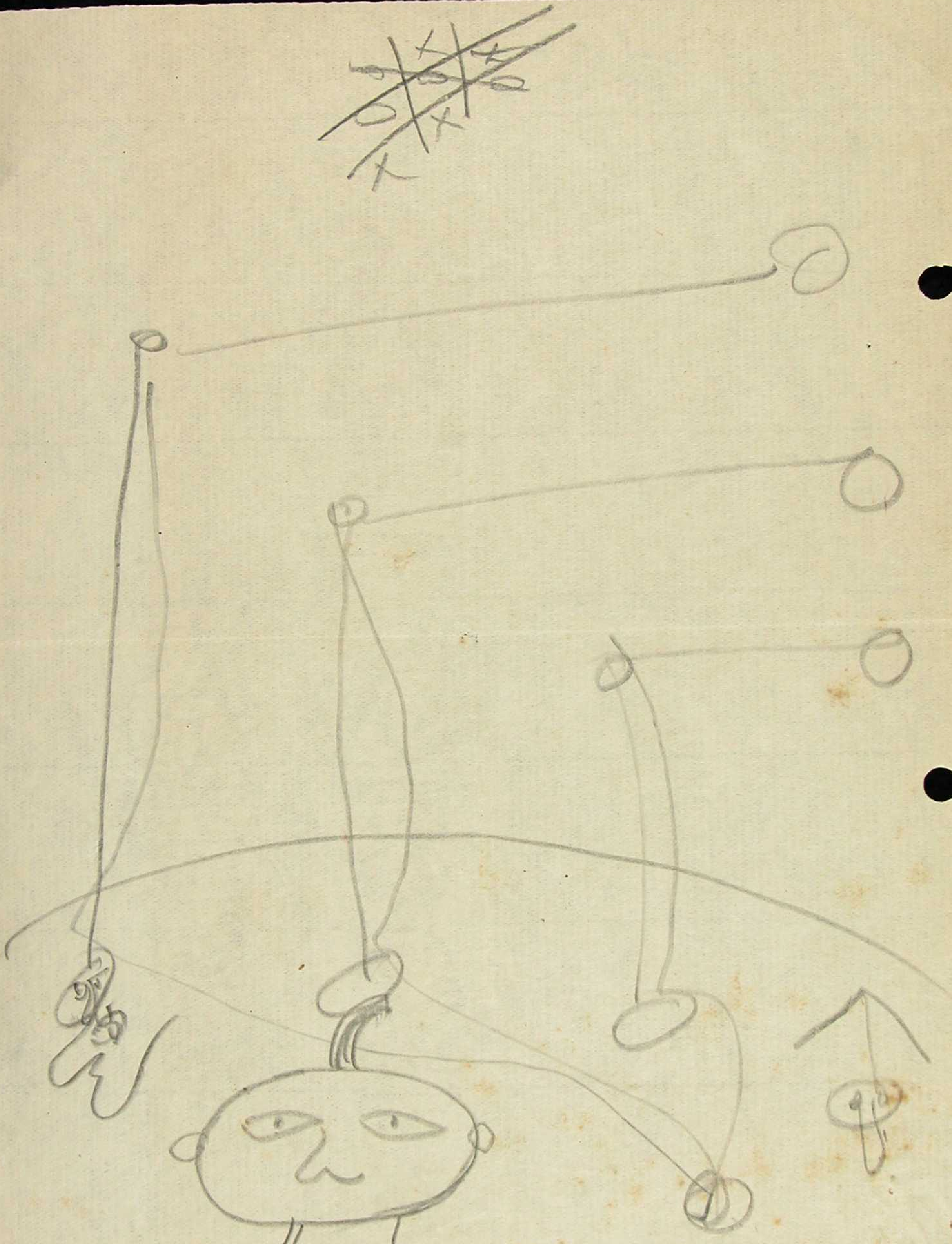

62V095

62V096

B's Explanation ~~Misc~~

મારૂ કામ personal નથી – હમેશા જનતાને માટે છે. મારા

આ કામમાં હું બીજાની મદદ લેતો નથી (પણ) સાંગાર મંડળીના જેઓ

મારા છે તેઓ મારફત એક યા બીજી રીતે સેવા કરાવી લઉં છું.

કોઈની મહેનત, કોઈના પૈસા — ને એક મારા કુટુંબના લાભાર્થ

કામમાટે મારી ઈચ્છા, આખા પ્રમાણ કામમાં આવે છે.

હાલ મારા એક જાતના મારાં કામ ~~માટે~~ ધ્યાન ખેંચી રહ્યો છું.

એમાં મારા ઘણાં ખાનગી ગુમાશે — ~~બી~~ (કુટુંબનુ) મોટું કામ જો હશે, તે તો થઈ

રહ્યું છે – ને હશે. પણ તે મોટેના દ્રવ્યનું હશે કે વ્યાપારની જરૂર છે.

મારી પાસે ~~એક~~ મારી પ્રોપર્ટીનું sale-deed છે, ને મારે એ વીસહજાર

રૂપીઆ આપેલા છે – ને તે મારી માલિકીની જમીન છે. આજ ઉતાવળ વગર જો (જમીન મળેલી છે ને)

૧૫-૨૦ ના રોકડા મળે – પણ આગળ ચાલતાં

જાણ્યું કે આમાં કેમ વીસ નહિ ને ~~૧૫-૨૦~~

એનો ભાવ વધશે ને ~~ત્રીસ~~ ૩૦-૪૦ ~~સુધી થઈ~~ (જશે) નક્કી. પણ હાલ વધારે માગતાં

(મારા કામ માટે) એના ભાવ વધશે ને મારા કામ માટે હવે વ્યાપારની જરૂર છે. તે જો કોઈ આપે તેને

મારી, પણ મેળવી મારા દ્રવ્ય વ્યાપારની જરૂર છે. તે જો કોઈ આપે તેને (દાન કરી) આપું ને જ્યાર

ઘાણે (Mortgage) માં આપું. (તેને) નામ પર કોઈ ઉછીના ~~[illegible]~~ (લઈ લેવું) ~~[illegible]~~ – એક શરત

નાણાં ~~[illegible]~~ પાછાં ફરી દેવું ત્યારે ~~[illegible]~~ પાછી ~~[illegible]~~

— જેટલું આપે તે — વધુ નહિ) પણ

Interest nominal – (ને જેટલું આપે તે — વધુ નહિ) પણ આ રેગ્યુલર

આ પ્રોપર્ટીની ખાતરી માટે આખી વીસહજારની જમીનનું સેલ-ડીડ

— મેં જે Sale-deed ઉપર રોકેલ રાખવું નથી. મંડળીના કે

જ્યારે તેને આપું. – ~~સહીઓ~~ તેમ જ હશે – આથી રોકતા હોવા તો જે
(મારા કામમાં તમારો હીસ્સો આવશે –)

કામ હશે — એક વા બીજી સાથે-link રહેશે — ને સેવા થશે.
(કુટુંબના)

કરશું તો ઘણો આનંદ ~~[illegible]~~ નહિ તો વાંધો નથી. મરજી મુજબ થા.

(દલગીર થવું નહિ)

62V097

[illegible] 5 [illegible]

[illegible] julis [illegible]

Better & Surer than anyone of you in the world.

Happier than ever

[illegible] (Mysterious) [illegible]

[illegible]

62V098